

DE OPLEIDING TOT TANDARTSASSISTENT: NIEUW ONDERWIJS, GOED VOOR HET BEROEP.

J. M. VAN SUSANTE
H. ORBAAN

Trefwoorden: **Onderwijs** – Tandartsassistent

1. Inleiding

Het is om verscheidene redenen nuttig aandacht te besteden aan de opleiding tot tandartsassistent. Bijna iedere praktizerende tandarts in Nederland heeft te maken met een assistent, het is dan ook zijn belang de opleiding tot dat beroep te kennen en het niveau aan die opleiding op peil te krijgen of te houden. Daarnaast geldt dat de opleiding tot tandartsassistent de laatste jaren ingrijpende veranderingen heeft ondergaan. Het lijkt de moeite waard aan die veranderingen aandacht te besteden. Tenslotte heeft de opnemings in het reguliere dagonderwijs geleid tot het ontwikkelen van een leerplan, dat onderwijskundig zodanig is onderbouwd en nu landelijk zo op de functie van het beroep is afgestemd dat ook daarom voor de Nederlandse situatie gesproken kan worden van een interessante ontwikkeling. Voor een goed begrip van de huidige situatie kan het verhelderend zijn deze ontwikkelingen in het kort te schetsen.

Traditioneel werden tandartsassistenten in de praktijk opgeleid, eventueel aangevuld met een schriftelijke cursus. In 1974 werd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen toestemming verleend om een cursorische opleiding voor tandartsassistenten te beginnen. De Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT) had hier reeds lang tevoren voor gepleit, en in 1974 bleek de tijd er rijp voor te zijn.

De opleiding werd ingedeeld bij het Middelbaar Huishoud- en Nijverheidsonderwijs en het Middelbaar Sociaal Pedagogisch Onderwijs, (m.h.n.o./m.s.p.o.) en werd in eerste instantie gevestigd in Amsterdam en Nijmegen. Later werd Heerlen daaraan toegevoegd, de keuze van de eerste twee vestigingsplaatsen was mede bepaald door de nabijheid van universitair tandheelkunde-onderwijs, de samenwerking hiermee werd vooral in de ontwikkelingsfase belangrijk geacht, vandaar dat Heerlen, zonder deze universitaire achtergrond in een later stadium startte.

De toelatingseis werd m.a.v.o.-IV en de opleidingsduur twee jaar. In het leerprogramma was een algemeen vormend deel en een specifiek beroepsgericht deel opgenomen. Voor het algemeen vormende deel golden de normen die gebruikelijk waren in dit deel van het middelbaar beroeps-onderwijs. Als voorbeeld voor het specifiek beroepsgericht deel werd gebruik gemaakt van het curriculum van de assistentenop-

leiding in de Verenigde Staten. Het ermee corresponderende takenpakket was opgesteld door een werkgroep van de NMT en was in overeenstemming met hetgeen hier in de praktijk gebruikelijk was.

De toestemming om te mogen starten met een opleiding van tandartsassistenten viel min of meer samen met de voorbereidingsfase van een herstructurering van het m.h.n.o./m.s.p.o. naar het Middelbaar Dienstverlenings en Gezondheidszorg Onderwijs (m.d.g.o.) waarvan de opleiding thans deel uitmaakt. Het m.d.g.o. is dus voortgekomen uit een combinatie van de twee onderwijssectoren m.h.n.o. en m.s.p.o. De overgang naar het m.d.g.o. is voor de buitenstaander misschien niet meer dan de verandering van enkele lettercombinaties, maar er gaat een gigantische onderwijskundige en maatschappelijke herstructureringsoperatie achter schuil, waarbij 35 beroepsopleidingen, 300 scholen en ongeveer 50.000 leerlingen betrokken waren. Honderden docenten en andere geïnteresseerden hebben er vele jaren intensief aan gewerkt. Qua omvang is deze operatie slechts te vergelijken met het invoeren van de Mammoetwet, waarvan het m.d.g.o. in feite een voortzetting en een aanvulling is. Thans is deze herstructurering voltooid, de Wet op invoering van het m.d.g.o. is door de Tweede Kamer in het najaar 1983 aangenomen en sedert augustus 1984 worden alle oude opleidingen in de nieuwe vorm voortgezet in de m.d.g.o.-scholen.

Om de huidige opleiding tot tandartsassistent beter te kunnen plaatsen zal, alvorens de opleiding als zodanig wordt beschreven, eerst iets worden verteld over de totstandkoming en de opzet van het m.d.g.o. in zijn algemeenheid.

2. De totstandkoming van het Middelbaar Dienstverlenings en Gezondheidszorg Onderwijs

De redenen om te komen tot een herstructurering van het m.h.n.o./m.s.p.o. waren van onderwijskundige en maatschappelijke aard. Er was een toegenomen vraag naar beroepsgericht onderwijs in een dagopleiding voor de schoolverlaters van de lagere en middelbare algemeen vormende scholen. De tot nu toe geboden opleidingen waren onderling zeer verschillend van kwaliteit en tijdsduur, een kaleidoscoop van categorale opleidingen, cursussen, leerlingstelsels enz. Adviezen van officiële commissies hadden aangetoond dat

Samenvatting:

Beschreven wordt de ontwikkeling van de opleiding tot tandartsassistent vanaf de gebruikelijke training in de eigen praktijk, de schriftelijke en cursorische leerweg tot de volledige driejarige dagopleiding.

Aan de orde komt daarbij de herstructurering van het middelbaar beroeps-onderwijs zoals die de laatste acht jaar heeft plaatsgevonden. Vervolgens wordt de driejarige opleiding besproken door te beschrijven wat de doelstellingen van dit schooltype zijn en hoe die, o.a. door middel van een stage de een geïntegreerd deel uitmaakt van de opleiding, worden verwezenlijkt.

De toelating, de doorstroming en de examinering passeren beknopt de revue waarna de problemen en mogelijkheden voor de toekomst in de slotbeschouwing van kanttekeningen worden voorzien.

een herstructurering noodzakelijk was. Daartoe werd in februari 1967 een beleidsnota aan de Tweede Kamer aangeboden, waarin de doelstellingen van een herstructurering van dit onderwijs als volgt werden geformuleerd:

- Het scheppen van gelijke mogelijkheden voor leerlingen van de diverse opleidingen, hun persoonlijke ontplooiing en hun beroepsopleiding.
- Verbreding van de onderwijsdoelstellingen en verruiming van opleidingsmogelijkheden.
- Meer aandacht voor de individuele leerling.
- Verbetering van de onderwijskundige en schoolorganisatorische doelmatigheid.

Verder zou er gestreefd moeten worden naar grotere eenheden (scholen van minimaal 500 leerlingen); dit leidde in vele gevallen tot fusies.

Politiek was de invoering van het m.d.g.o. een onomstreden zaak, zodat er jaarlijks, ondanks de slechter wordende economische situatie, een vast bedrag voor gereserveerd bleef.

Voor het omvormen van de bestaande onderwijstypen, met de eerder genoemde doelstellingen voor ogen, werd door het Ministerie in 1977 een stuurgroep ingesteld. Deze stuurgroep kreeg een omvangrijke adviserende, coördinerende en uitvoerende taak. Contact werd onderhouden met vele instanties, waaronder de NMT, vakbonden, instellingen op het gebied van de gezondheidszorg, werkgevers enz. De activiteiten waren gericht op het ombouwen van tientallen oude beroepsopleidingen tot negen nieuwe brede beroepsopleidingen (zie de tabel). Eén daarvan is

Tabel. Overzicht van opleidingen in het m.h.n.o./m.s.p.o. en in het m.d.g.o.

m.h.n.o./m.s.p.o. (oud)	m.d.g.o. (nieuw)
Bezigheidstherapie/arbeidstherapie	m.b.o.-A.B.: Activiteitenbegeleiding
Tandartsassistent	m.b.o.-A.G.: Assisterende beroepen in de gezondheidszorg (TA, DA en AA)
Doktersassistent	m.b.o.-A.W.: Agogisch werk
Apothekersassistent	
Inrichtingswerk	
Cultureel werk	
Kinderverzorging/jeugdverzorging	m.b.o.-C.C.B.: Civiele en consumptief-technische beroepen
Civiele dienst	m.b.o.-M.K.: Mode en kleding
Kostuumnaaien/couture	m.b.o.-S.A.: Sociale arbeid
Arbeidsmarktpolitiek	
Personeelsbeleid	
Sociale arbeid	
Cios-opleidingen voor sportleiders	m.b.o.-S.B.: Sport en beweging
In-service verplegenden opleiding A.Z.	m.b.o.-V.P.: Verplegenden
Gezinsverzorgende	m.b.o.-V.Z.: Verzorgenden
Bejaardenverzorgende	
Kraamverzorgende	

de opleiding A.G.: Assistenten in de Gezondheidszorg, met thans drie afstudeer-richtingen, nl. apothekers-, dokters- en tandartsassistenten (afstudeerrichting AA DA, TA). Onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep vielen werkzaamheden zoals het ontwikkelen van een model voor zowel een totaal onderwijsleerplan voor het gehele m.d.g.o. als voor de afzonderlijke opleidingen. Voor elk van de negen opleidingen werden zes zgn. projectscholen aangewezen, waar de ontwikkeling van een nieuwe opleiding in projectvorm zou plaatsvinden. De stuurgroep stelde negen opleidingsgroepen in, ieder samengesteld uit:

- directies van de projectscholen;
- een vertegenwoordiger van het bij de opleiding betrokken werkveld (NMT);
- een onderwijskundige.

Zij formuleerden de algemene doelstellingen van het m.d.g.o. en de specifieke eindtermen per opleiding.

Daarnaast stelde de stuurgroep vakproductiegroepen in, bestaande uit docenten van de projectscholen die onderwijs gaven in het betreffende vak. In een vroeg stadium en tijdens de ontwikkeling in het eerste jaar werd door opleidingsgroep en vakproductiegroepen bepaald welke vakken er zouden komen en wat de inhoud daarvan zou zijn. Gedurende twee jaar werden de vakinhouden geformuleerd met onderwijskundige ondersteuning van de Stichting Leerplanontwikkeling te Enschede. De aldus ontwikkelde leerplannen werden door de stuurgroep naar alle betrokkenen gestuurd, met het verzoek om commentaar, welk commentaar in volgende versies werd verwerkt. Langs deze weg konden de wensen van de NMT betreffende de tandartsassistentenopleiding verwezenlijkt worden, te denken valt o.a. aan het taken-

pakket. Gedurende de zes ontwikkelingsjaren produceerde de stuurgroep ook nog de lessentabel, de examenregeling en de outillagelijsten, tevens werden de voorwaarden geschapen voor eventuele doorstroming naar een hogere opleiding. De concrete resultaten van dit alles worden afzonderlijk besproken bij de beschrijving van de opleiding tot tandartsassistent.

3. De opleiding tot tandartsassistent als onderdeel van het m.d.g.o.

Het aanvankelijke doel van overheid en stuurgroep was één breed inzetbare assistent in de gezondheidszorg te creëren, die zowel bij apotheker, dokter als tandarts zou kunnen functioneren. Gaande het project, gehoord de drie Maatschappijen, zag men in dat de identiteit van de drie beroepen toch te veel uiteenliep, om dit doel te verwezenlijken. Hoewel de drie afstudeer-richtingen apothekers-, dokters- en tandartsassistenten elk een eigen karakter hebben, achtte men toch wel voldoende gemeenschappelijke kenmerken aanwezig om de drie in één opleiding te verenigen, middels drie afstudeerrichtingen binnen één school, de middelbare beroepsopleiding assisterende beroepen in de gezondheidszorg: m.b.o.-A.G.

3.1. De doelstellingen van de opleiding tot tandartsassistent

De doelstellingen van het m.d.g.o. in het algemeen en de eindtermen van de opleiding m.b.o.-A.G. voor wat betreft de afstudeerrichting tandartsassistent zien er als volgt uit.

Het doel van het m.d.g.o. is de onderwijsvragende in staat te stellen:

- zich onder begeleiding te vormen tot een

beroepsbeoefenaar in arbeidsvelden die kunnen worden gerekend tot de sectoren dienstverlening en gezondheidszorg; in die sectoren staan agogische, creatieve, esthetische, organisatorische, sportieve, sociale en/of technische vaardigheden centraal in de beroepsuitoefening;

- zich te ontplooiën tot een evenwichtige persoonlijkheid;
- zich doorstromingsmogelijkheden naar vervolgonderwijs te verwerven.

Binnen het kader van het doel van het m.d.g.o. is het specifieke doel van de opleiding m.b.o.-A.G. de onderwijsvragende in staat te stellen:

- zich te vormen tot een beroepsbeoefenaar die, als apothekers- en/of dokters- en/of tandartsassistent onder verantwoordelijkheid van respectievelijk een apotheker, dokter of tandarts, in opdracht al dan niet zelfstandig taken uitvoert gericht op behandeling en voorkoming van klachten met betrekking tot de gezondheid en het welzijn bij cliënten.

Het begrip 'in opdracht' houdt voor wat betreft de tandartsassistent in: het onder toezicht van een tandarts of persoon met afgeleide bevoegdheid, verrichten van opgedragen werkzaamheden. Het begrip 'zelfstandig' houdt in dat de gediplomeerde in staat is opdrachten zonder hulp of tussenkomst van de opdrachtgever uit te voeren.

Het doel van de opleiding m.b.o.-A.G. is nader geconcretiseerd in een aantal eindtermen die voor de afstudeerrichting tandartsassistent als volgt zijn geformuleerd:

Elke gediplomeerde is in staat tot:

1. het blijkgewezen van sociale redzaamheid, mondigheid en dienstbaarheid waardoor hij zijn beroep in de gezondheidszorg kan uitoefenen en kan participeren in de maatschappij;
2. het leggen en onderhouden van contacten met cliënten, zodat hij hun situatie kan beoordelen en hen kan opvangen, begeleiden en hulp bieden;
3. het doelmatig leggen en onderhouden van niet-cliëntgerichte professionele contacten, het samenwerken en het bijdragen aan een goede en functionele werkverdeling;
4. het zelfstandig verzorgen van medische, financieel-boekhoudkundige en voorraadadministratie, archivering, correspondentie en het zelfstandig hanteren van communicatie-apparaat;
5. het zelfstandig verzorgen van werkruimten en inventaris;
6. het zelfstandig beheren van praktijkvoorraden.

De gediplomeerde met de afstudeerrichting tandartsassistent is tevens in staat tot:

7. het zelfstandig verzorgen van het instrumentarium en de apparatuur, het kiezen en gereedmaken van het juiste instrumentarium en de juiste materialen

voor een bepaalde tandheelkundige behandeling;

8. het behulpzaam zijn van de tandarts bij de uitoefening van zijn beroep:

8.1. het assisteren bij tandheelkundige handelingen in het algemeen en bij tandheelkundige handelingen volgens het principe van 'fourhanded dentistry';

9. het zelfstandig verrichten van:

9.1. welomschreven tandheelkundige deeltaken bij restauratieve behandelingen,

9.2. welomschreven handelingen ten behoeve van tandheelkundig onderzoek,

9.3. welomschreven handelingen ten behoeve van preventie en voorlichting;

10. het zelfstandig verrichten van eenvoudige, welomschreven tandtechnische handelingen.

Bij het opstellen van de specifieke eindtermen werd onder andere gebruik gemaakt van het beroepsbeeld dat in 1972 werd samengesteld door het Directoraat-Generaal voor de Arbeidsvoorziening.

Aangezien het werkterrein van de mondhygiënist raakvlakken en overlappingen vertoont met dat van de tandartsassistent zoals dat voortvloeit uit bovenbeschreven eindtermen, is hierover uitvoerig overleg geweest tussen:

– de Commissie tandartsassistenten van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde,

– de stuurgroep,

– het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen,

– de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist.

Uiteindelijk werden de zelfstandige taken voor de tandartsassistenten als volgt samengesteld:

1. Het geven van eenvoudige poetsinstructie en voedingsadviezen.

2. Het geven van eenvoudige instructie na het plaatsen van een (immediate) prothese.

3. Het inbrengen van lepeltes ten behoeve van fluoridegel-applicatie.

4. Het maken van röntgenfoto's.

5. Het inbrengen van amalgaam met amalgaampistool.

6. Het aanbrengen en verwijderen van rubberdam.

7. Het aanbrengen en verwijderen van een matrix en wiggen.

Aangezien dit handelingen bij de patiënt betreft geldt het voorschrift dat dit dient te geschieden op aanwijzing en onder toezicht van de tandarts of persoon met afgeleide bevoegdheid.

3.2. De toelatingseisen

Om toegelaten te worden tot de opleiding tot tandartsassistent moet de aspirant-leerling aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

1. Diploma l.b.o. met tenminste drie vak-

ken volgens C-programma, waarvan tenminste twee uit de volgende vakken: Nederlandse taal, wiskunde, natuur- en scheikunde, kennis der natuur, biologie, gezondheidsleer, huishoudkunde en de overige vakken volgens B-programma.

2. Diploma m.a.v.o.-IV.

3. Een bewijs van onvoorwaardelijke overgang van h.a.v.o.-III naar h.a.v.o.-IV.

4. Een bewijs van onvoorwaardelijke overgang van v.w.o.-III naar v.w.o.-IV.

5. Een ander diploma, door de voorzitter aan te wijzen.

6. Ontheffing.

3.3. De opzet van de opleiding tot tandartsassistent.

Om de doelstellingen en eindtermen zoals beschreven in paragraaf 3.1. te realiseren staan drie opleidingsjaren ter beschikking. De eindtermen worden als behaald beschouwd als de leerling de leerdoelen van de verschillende vakken bereikt heeft.

De volgende vakken worden gegeven:

Gemeenschappelijk (dokters-, apothekers- en tandartsassistent): Nederlands; moderne vreemde taal; lichamelijke opvoeding; maatschappijleer; één van de musisch creatieve vakken: 1. dramatische vorming, 2. beeldende vorming, 3. muzikale vorming; natuur- en scheikunde; rekenen; economisch-administratieve vorming; machineschrijven; gezondheidskunde; huishoudkunde.

Specifiek voor de opleiding tot tandartsassistent: Informatievoorziening algemeen; informatievoorziening specifiek TA; tandheelkundige anatomie, fysiologie, pathologie en therapie; tandheelkundige kennis; instrument- en materiaalkunde; assisteren; tandtechniek; praktijkopleiding TA.

Het vak praktijkopleiding houdt in de integratie van alle voor de directe beroepsuitoefening relevante leerinhouden van alle vakken. Dat betekent dat er in opgenomen zijn assisteren, administratie, tandtechniek, zelfstandige handelingen en omgang. Tijdens de lessen in dit vak wordt de normale praktijksituatie zoveel mogelijk nabootst.

Deze vakken geven uitdrukking aan het belang van de algemene vorming, niettemin hebben de acht beroepsgerichte vakken samen met de stage de helft van het totaal aantal te geven lessen toebedeeld gekregen. De drie opleidingsjaren vinden dus voor de helft hun oorsprong in de algemene vorming. De vakken zijn onderverdeeld in hoofdgebieden en deze in onderdelen waarbij voor ieder onderdeel werd geformuleerd welke kennis en vaardigheden de leerling zou moeten aanleren; de zgn. leerdoelen. De leerdoelen van ieder vak laten een opbouw zien van toenemende moeilijkheidsgraad, van deelaspec-

ten en deelhandelingen naar steeds ingewikkelder situaties tot aan de simulatie van een echte praktijksituatie waarbij alle aspecten van het beroep aan de orde komen. Alle onderwerpen komen dus meermalen aan bod in steeds complexer wordende situaties, we noemen dit een concentrische opbouw.

Bij de onderwerpen die tijdens het onderwijs aan de orde komen krijgen de fourhanded dentistry en de zgn. zelfstandige taken extra aandacht. Hoewel de fourhanded dentistry zeker niet algemeen wordt toegepast, moet de assistent over voldoende inzicht en vaardigheden beschikken om desgevraagd op deze wijze te kunnen assisteren.

3.4. De stages

Stages of praktijkleerperioden zijn bij veel schooltypen in het voortgezet en hoger onderwijs een onderdeel van het leerplan. Ook bij het m.d.g.o. is dit het geval. Uiteindelijk doel en hart van de opleiding is immers de praktijkopleiding.

Voor leerling-tandartsassistenten zijn in de eerste plaats de tandartsen met algemene praktijk belangrijk als stageverlener. Echter ook specialistische praktijken en speciale klinieken b.v. voor gehandicaptenzorg of tandheelkundige faculteiten komen ervoor in aanmerking. De stage is te beschouwen als geïntegreerd deel van het onderwijs, en is voor de leerling vooral van belang, om met de praktijk van het beroep in aanraking te komen. De tandarts-stageverlener moet zich een zekere inspanning getroosten voor opvang en begeleiding van de stagiaire. Daar staat echter tegenover, dat de overheid door middel van het gesubsidieerde onderwijs zorg draagt voor de opleiding van gediplomeerde assistenten.

In het leerplan zijn 800 stage-uren verplicht. Om het grote belang van de stage aan te geven moet deze in de laatste beroepsopleidende fase minimaal 250 uren bevatten en tevens met een voldoende worden afgesloten. In de Nederlandse tandartspraktijk is de stage een nog onbekend verschijnsel, in de projectfase bleek het echter goed te functioneren. Op de scholen is een stagecoördinator of begeleider aangesteld om de contacten met de stageverlenende tandartsen te onderhouden. De school hanteert meestal eigen ontworpen beoordelingsformulieren en zelf-evaluatiemodellen om te komen tot een zo juist mogelijke waardering. Ook door het regelmatig opstellen van verslagen kan bekeken worden of de stage naar verwachting verloopt.

3.5. De examinering

De eindexamens van het m.b.o.-A.G. vinden op twee verschillende manieren plaats. Er zijn examenonderdelen met exa-

mentoetsen in het kader van een schoolbeoordeling en er zijn examenonderdelen, waarbij dit gebeurt door middel van een 'centraal examen'. Dit kan schriftelijk of praktisch zijn. Bij deze schriftelijke examens zijn er landelijk vastgestelde opgaven en beoordelingsnormen. Bij de centrale praktische examens is er een landelijk vastgestelde serie opdrachten, waaruit een door het lot bepaalde keus wordt gemaakt. De uitvoering en de normering van de opdrachten wordt zo uniform mogelijk gehouden.

Bij de tandartsassistenten zijn de examenonderdelen, die in het kader van de schoolbeoordeling vallen: Nederlandse taal, omgangskunde, natuur- en scheikunde, administratie en assisteren/tandtechniek en de stage. De onderdelen van het 'centrale examen' zijn: anatomie/fysiologie/pathologie/therapie (schriftelijk), tandheelkundige kennis (schriftelijk) en praktijkscholing (praktisch). Zoals al gezegd wordt beoordeling van de stage in de beroepsopleidende, d.w.z. de laatste fase, beschouwd als een schoolbeoordeling. Deze moet voldoende zijn om te kunnen slagen. Verder zijn er exact vastgestelde regels voor slagen en zakken, herkansingen en dergelijke.

Het belang dat het werkveld heeft bij een goede opleiding en de waarde die het onderwijs hecht aan de erkenning van het diploma, uit zich in de invloed die de NMT kan uitoefenen middels een vertegenwoordiger in de landelijke examencommissie die belast is met de organisatie, de samenstelling, evaluatie en bijstelling van de examens. De leden van deze commissie waarvan een op voordracht van de NMT, worden door de minister benoemd.

Een bijzonderheid bij het m.b.o.-A.G. is verder nog, dat bij de diploma-uitreiking aan de geslaagde kandidaten wordt gevraagd een eed of belofte van geheimhouding af te leggen. Het diploma gaat vergezeld van een zgn. profiel, daarin staat

waarin de kandidaat geëxamineerd is, en welke resultaten er behaald zijn.

4. Slotbeschouwing

Na het beschrijven van de ontwikkeling van de opleiding tot tandartsassistent en een bespreking van de resultaten die er nu liggen, doet zich de vraag voor wat er in de toekomst van terecht zal komen. Er zijn nog een aantal zaken die verwezenlijkt moeten worden.

Doorstroming van tandartsassistenten met diploma m.d.g.o.-A.G. naar de opleiding mondhygiënist is in principe mogelijk. Kennis van de Engelse taal is noodzakelijk om tot deze opleiding te worden toegelaten. De effectuering van deze doorstroming is echter nog geen realiteit.

De vestiging van ongeveer twintig nieuwe scholen, naast de projectscholen zal nog enige tijd kosten. Realisatie van een goed tandarts-docententeam per school zal nog de nodige inspanning en voorlichting vragen. Het voorgaande, gecombineerd met het begrotingstekort van de overheid, waardoor outillage en gebouwen niet of te laat of in te geringe mate ter beschikking worden gesteld, heeft tot gevolg dat het nog enkele jaren zal duren voor alles op het juiste niveau functioneert.

De examinering die begeleid en ontwikkeld wordt door het Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling (cito), de landelijke examencommissie en de rapportage van de geëxamineerden zullen ervoor moeten zorgen dat de kwaliteit van de opleiding gewaarborgd wordt. Dit is in het belang van het beroep van tandartsassistent en van de tandheelkunde in Nederland.

De ervaring in de regio's rond de projectscholen doet de hoop rechtvaardigen dat de afgestudeerden van deze opleidingen gemakkelijk hun weg zullen vinden bij de Nederlandse tandarts. Hoewel de tandheelkunde in Nederland in een situatie is komen te verkeren van een overaanbod aan zorg, is de assistent uit het oogpunt

van efficiency en patiëntcomfort niet weg te denken. Het zal ook in de toekomst in het belang zijn van de consument en de geldverstrekende instellingen dat de tandheelkundige zorgverlening efficiënt en servicegevoelig aangeboden wordt. Daarbij is een goed opgeleide assistent onontbeerlijk.

Summary:

Title: A dental assistant training course: description of a new curriculum.

Keywords: Education - Dental assistant

A description is presented of the development of the dental assistant training from the traditional training in a dental practice, through a training by means of a (written) course + dental traineeships to the complete three-year day school training.

The three-year training is discussed by stating its aims and their realization, with the traineeship as an integral part of the professional training.

Admission terms, terms for further professional studies, and final exam terms are dealt with briefly.

In the conclusion specific problems and future possibilities are commented on.

Geraadpleegde literatuur:

1. Beleidsnota herstructurering m.h.n.o.-m.s.p.o.. Tweede Kamer-zitting '75-'76, 13 794 nr. 13.
2. Stuurgroep herstructurering m.h.n.o.-m.s.p.o. Advies leerplan m.d.g.o. L.P.C., Amsterdam.
3. Besluit m.d.g.o., wet m.d.g.o. stb. 1982-179.
4. Ten Cate R.S. Landelijk spreidingsplan m.d.g.n.o. Medisch Contact 36.
5. Van Susante J.M. Waarom een assistente nieuwe stijl. Ned. Tandartsenbl 1980; 283.
6. Van Susante J.M. Nieuwe opleiding voor tandartsassistenten. Ned. Tandartsenbl 1982; 247; 294.

April 1984.

Loverstraat 13,
6031 VJ Nederweert.